

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vihreän siirtymän vaikutuksista sähkön hintaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Henrik Wickströmin /r näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 201/2025 vp:

Millä tavalla valtioneuvosto varmistaa, etteivät uudet vihreän siirtymän hankkeet johda sähkön hinnan kasvuun Suomessa yksittäisen kuluttajan ja kotitalouden näkökulmasta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallisen kysymyksen perusteluosassa on tuotu esille Suomen kilpailuvaltteja sekä puhtaan teollisuuden että niiden tarvitseman puhtaan sähköntuotannon investoinneille. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa tavoitteena on nostaa Suomi puhtaan energian edelläkävijäksi Euroopassa. Keskeisenä osana on teollisuuden energiasiirtymän ja investointien edistäminen. Hallitusohjelman tavoitteena on kaksinkertaistaa puhtaan sähkön tuotanto kotimaassa.

Suomeen rakennetaan tällä vuosikymmenellä ennätyksellisen paljon uutta sähköntuotantokapasiteettia. Se on edellytys teollisuuden investointien merkittävälle kiihdyttämiseksi sekä fossiilisten polttoaineiden korvaamiselle sähköön perustuvilla ratkaisuilla teollisuudessa, lämmityksessä ja liikenteessä. Teollisuuspolitiikan näkökulmasta juuri Suomen mahdollisuus lisätä voimakkaasti puhtaan sähkön tuotantoa teollisuuden kasvaviin tarpeisiin on avaintekijä. Sähköntuotantoinvestointien lisäksi investointeja tarvitaan sekä kasvaviin energiansiirtotarpeisiin että sähköjärjestelmän tasapainottamiseen vaihtelevan tuotannon osalta. Hallitus jatkaa toimia, joilla varmistetaan Suomessa kotimaisen, edullisen, vakaan ja puhtaan sähkön saanti sekä riippumattomuus Venäjän energiasta.

Suomen sähkömarkkinoiden hinta on Euroopan halvimpia. Alkuvuonna 2025 sähkön keskimääräinen markkinahinta on ollut Suomea halvempi vain Pohjois-Ruotsissa ja Pohjois-Norjassa. Sähkönkulutuksen kasvulla on vaikutusta sähkömarkkinoihin ja puhtaisiin sähköntuotantoinvestointeihin. Markkinamekanismin mukaisesti sähkönkulutuksen kasvu saa aikaan vastaavia investointeja etenkin tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoon. Koska Suomen sähköntuotannosta jo 95 % on päästötöntä, tuuli- ja aurinkovoimainvestoinnit eivät enää pääasiassa korvaa fossiilista sähkön-

tuotantoa, vaan näitä sähköntuotantoinvestointeja syntyy kattamaan uutta sähköön kysyntää. Sähkön tuotanto- ja kulutusinvestointien ajallinen toteutuminen voi vaikuttaa ainakin tilapäisesti sähkön markkinahintoihin ja niiden vaihteluun.

Sähkömarkkinat eivät synnytä markkinaehtoisesti kaikkia tarvittavia jousto- ja huippukapasiteetti-investointeja. Vaihteleva sähkön markkinahinta luo kuitenkin voimakkaan kannustimen esimerkiksi akkuinvestointeihin ja kulutuksen joustoon. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellaan EU:n sähkömarkkina-asetukseen perustuvaa fossiilittoman jouston mekanismia, jolla voitaisiin hankkia tarjouskilpailulla sähköjärjestelmän vaatima jousto ja huipputuotantokapasiteetti. Sähkön kulutuksen taso määrää tarvittavan yhteisesti hankittavan jouston tarpeen.

Helsingissä 4.8.2025

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

VN/18210/2025-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: